

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Vijandbeelden : de veiligheidsdiensten en de democratie, 1912-1992

Hijzen, C.W.

Citation

Hijzen, C. W. (2016, November 16). *Vijandbeelden : de veiligheidsdiensten en de democratie, 1912-1992*. Boom, Amsterdam. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/44272>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/44272>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/44272> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Hijzen, Constant

Title: Vijandbeelden : de veiligheidsdiensten en de democratie, 1912-1992

Issue Date: 2016-11-16

Dankwoord

Niemand krijgt toegang tot een geheime wereld zonder daarbij geholpen te worden. Woorden van dank schieten altijd tekort en ik kan lang niet iedereen die ik dankbaar ben noemen. Enkelen wil ik niettemin genoemd hebben. Mijn promotores Beatrice de Graaf, Bob de Graaff en Henk te Velde wil ik voor-eerst en vooral bedanken. Zonder jullie scherpe blik en doorzettingsvermogen was het boek onvoltooid gebleven. De leden van de promotiecommissie ben ik daarnaast erkentelijk voor hun commentaar ter aanscherping van de tekst.

Hulp kwam er ook uit de voormalige inlichtingenpraktijk, van de leden van de *Netherlands Intelligence Studies Association* (NISA). Dick Engelen wil ik in het bijzonder bedanken, voor het becommentariëren van mijn manuscript en voor de talloze espresso's en plezierige gesprekken over de BVD-geschiedenis. Dank, ook, Cees Wiebes, voor je commentaar en je bereidheid om archiefvondsten te delen. Al even dankbaar ben ik Peter Keller, Paul Abels en Kees Dellebeke. Jullie praktijkervaring en reflectieve instelling zijn van grote waarde geweest voor dit boek. Niet minder waardevol en bovendien gezellig waren de pizza-entjes met Ben de Jong en Eleni Braat. Hans van Drunen verdient een dankwoord voor zijn inspanningen op het vlak van de archiefontsluiting. Natuurlijk ben ik ook mijn respondenten Arthur Docters van Leeuwen, Theo Bot, Ed van Thijn, Rudie van Meurs en Igor Cornelissen zeer dankbaar.

Dat ik aan de hand van mijn historische onderzoek ook over de hedendaagse inlichtingenpraktijk mag meedenken, heb ik te danken aan de bereidwilligheid van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) om in gesprek te treden, en aan de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD). Harm Brouwer en Hilde Bos-Ollerman wil ik nadrukkelijk bedanken voor hun vertrouwen. Ook mijn collega's aan de Universiteit Leiden, onder wie Edwin Bakker, Liesbeth van der Heide, Bart Schuurman, Quirine Eijkman, Willemijn Aerdt, Giliam de Valk, mijn voormalige collega Coreline Boot, Leidse kamergenoot Albertine Bloemendal en (ooit) scriptiebegeleider Joost Augusteijn, wil ik dankzeggen voor hun steun door de jaren heen. Hetzelfde geldt voor mijn oud-collega's, onder wie Albert-Jan Kruiter, Jorrit de Jong en Robert Duiveman.

Het manuscript veranderde in een boek toen Henk van Santen geduldig en consciëntieus met de stofkam door mijn tekst ging. Hans van Oel en Matthijs Koot leverden inhoudelijk commentaar en in het laatste stadium kon ik niet zonder de hulp van Arie Sterkenburg, Max Geelen, Maggi DiGaudio en Marian van der Pluijm.

Voltooïing van het boek was niet mogelijk zonder de steun van mijn familie en vrienden. Ik heb altijd het medeleven en het vertrouwen gevoeld van mijn ouders, Hans en Ineke Hijzen, en mijn broer en zus, Daniël en Daphne – en natuurlijk Marije Berding en Sebastiaan Hupkes. Steeds was daar ook de warme belangstelling van Cora Mulder en Amber van Oel, evenals van mijn teamgenoten van de v.v. Leo. Niet aflatend was de aanmoediging van mijn lieve vrienden, in het bijzonder Myrthe Cremer Eindhoven, Marije van der Maesen, Myrthe Veeneman, Quinten Miller, Jesse van Santen, Frans van Haastrecht, Reinier Muusse, Tim Hundman en Rick Kleingeld. Wout Cornelissen en Adriaan van Veldhuizen, onze samenkomsten en jullie raadgevingen zijn me erg veel waard. Koffie?

Eigenlijk, Nina van Oel, moet tot slot jouw naam ook op de kaft van dit boek staan. Dit onderzoek werd, misschien tegen wil en dank, ook jouw onderzoek. Je veerkracht was onschatbaar, je steun onmisbaar. Ik zie uit naar nieuwe dingen met jou.